

امارت اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
پوهنتون خصوصي هريوا
معاونیت امور محصلان

پالیسی انصاف و عدالت
محصلان، کارمندان و استادان

مقدمه :

در دنیای امروزی که پوهنتون ها به عنوان نهادهای علمی، آموزشی و فرهنگی نقشی برجسته در تربیت نیروهای متخصص و آینده‌ساز ایفا می‌کنند، رعایت انصاف و عدالت به عنوان یکی از اصول اساسی در تمامی جنبه‌های زندگی پوهنتون ها اهمیت فراوانی دارد. بدون وجود عدالت و انصاف، نه تنها اعتماد اعضای جامعه پوهنتون ها از بین می‌رود، بلکه فضای آموزشی نیز دچار چالش‌های جدی می‌شود و کیفیت آموزش و پژوهش به شدت پائین می‌یابد.

این پالیسی با هدف ترویج و تقویت ارزش‌های انصاف، عدالت و احترام متقابل بین تمامی اعضای پوهنتون، از جمله محصلان، کارمندان و استادان، تدوین شده است. در تمامی تعاملات، فرایندها و تصمیم‌گیری‌های پوهنتون، این پالیسی به عنوان چارچوبی راهنما عمل می‌کند تا از رعایت حقوق و فرصت‌های برابر برای همه اطمینان حاصل شود.

ضرورت تدوین این پالیسی:

با توجه به تنوع و گوناگونی جامعه پوهنتون ها که از افرادی با پیشینه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و فکری تشکیل شده است، پوهنتون به عنوان یک نهاد پیشرو در ترویج اصول حقوق بشری، موظف به ایجاد فضایی است که در آن همه اعضا بدون تبعیض و برابری بتوانند در مسیر رشد علمی، شخصی و حرفه‌ای خود گام بردارند. ایجاد چنین فضایی نیازمند رعایت عدالت و انصاف در همه سطوح است؛ از تدریس و آموزش تا تخصیص منابع، از استخدام و ارتقا تا ارزشیابی عملکرد.

چشم‌انداز و ماموریت:

این پالیسی به دنبال آن است که پوهنتون را به عنوان یک نهاد الگو در رعایت انصاف و عدالت معرفی کند؛ نهادی که در آن تمامی اعضا، از محصلان تا استادان و کارمندان، از حقوق مساوی برخوردار باشند و فرصت‌های برابر برای پیشرفت و توسعه داشته باشند. ماموریت این پالیسی نه تنها ایجاد محیطی امن و منصفانه برای یادگیری و تدریس است، بلکه تقویت حس همبستگی و مسئولیت‌پذیری در میان اعضای پوهنتون نیز از اهداف مهم آن محسوب می‌شود.

محورهای اصلی این پالیسی:

- ❖ عدالت در آموزش و پژوهش: اطمینان از اینکه تمامی محصلان به صورت برابر به امکانات و فرصت‌های آموزشی و پژوهشی دسترسی دارند و در فرایندهای آموزشی هیچ نوع تبعیض یا نابرابری وجود ندارد.
- ❖ عدالت در محیط کاری: تضمین رفتار عادلانه و برابر با تمامی کارمندان و استادان در زمینه استخدام، ارتقا، مزایا و فرصت‌های شغلی.
- ❖ عدالت در برخورداری از منابع: توزیع عادلانه منابع پوهنتون، از جمله بودجه‌های پژوهشی، بورسیه‌ها و تسهیلات رفاهی، به گونه‌ای که تمامی اعضا بدون تبعیض از این امکانات بهره‌مند شوند.
- ❖ احترام به کرامت انسانی: ترویج فرهنگ احترام به کرامت و حقوق فردی و انسانی تمامی اعضای جامعه پوهنتون و جلوگیری از هر گونه رفتار تبعیض‌آمیز یا ناعادلانه.

اهمیت عدالت و انصاف در محیط در پوهنتون ها:

پوهنتون محیطی است که باید در آن ارزش‌های انسانی در بالاترین سطح ممکن رعایت شوند. محصلان، استادان و کارمندان همه در شکل‌گیری این محیط نقشی اساسی دارند. عدالت و انصاف تضمین می‌کند که هیچ‌کس از دستیابی به اهداف علمی و حرفه‌ای خود باز نماند و همه به شکلی مساوی از فرصت‌ها و مزایا بهره‌مند شوند. در محیط‌های عاری از عدالت، نارضایتی و ناامیدی جایگزین انگیزه و پیشرفت می‌شود؛ به همین دلیل رعایت عدالت و انصاف لازمه پیشرفت علمی، رضایت فردی و اجتماعی و حفظ یکپارچگی نهادهای پوهنتون است.

ماده ۱: تعاریف

- ❖ انصاف: عدالت در رفتار، تصمیم‌گیری و توزیع منابع به گونه‌ای که هیچ گروه یا فردی در محیط پوهنتون دچار تبعیض یا نابرابری نشود.
- ❖ عدالت: رفتار عادلانه و برابر با تمامی افراد، به طوری که حقوق و مسئولیت‌های آن‌ها به درستی حفظ شود.

ماده ۲: اهداف

- این پالیسی به منظور تضمین انصاف و عدالت برای تمامی محصلان، کارمندان و استادان تدوین شده است و تمام اعضای محترم با در نظر داشت اهداف تحریر شده موظف به رعایت و اجرای آن هستند.
- ❖ ایجاد محیطی برابر برای دسترسی به آموزش، پژوهش و توسعه شغلی بدون تبعیض.
 - ❖ حفظ حقوق انسانی و شرافت فردی برای تمام محصلان، کارمندان و استادان.
 - ❖ حمایت از عدالت در تصمیم‌گیری‌ها در زمینه ارتقا، پذیرش، ارزشیابی و تخصیص منابع.
 - ❖ تضمین سیستم شفاف و قابل اعتماد برای رسیدگی به شکایات و پیشنهادات.

ماده ۳: دامنه شمول

- ❖ محصلان در تمامی مقاطع تحصیلی،
- ❖ -استادان در مقاطع زمانی دائمی و قرار دادی،
- ❖ کارمندان اداری در تمامی واحدهای پوهنتون .

ماده ۴: اصول کلیدی

۱. اصل برابری و عدم تبعیض:
 - ❖ تمامی افراد بدون در نظر گرفتن نژاد، جنسیت، مذهب، سن، معلولیت، وضعیت اجتماعی یا اقتصادی، حقوق مساوی دارند.
 - ❖ بند ۱: در تمامی فرایندهای استخدام، پذیرش و ارتقا شغلی، این اصل باید رعایت شود.
 - ❖ بند ۲: هر گونه تبعیض در محیط پوهنتون ممنوع است و با آن برخورد قانونی می‌شود.

۲. اصل شفافیت در تصمیم‌گیری‌ها:

➤ تمامی تصمیم‌گیری‌های پوهنتون، از جمله موارد مربوط به پذیرش، امتحانات، ارتقا و تخصیص منابع، باید شفاف باشد.

❖ بند ۱: تمامی معیارهای ارزشیابی، پذیرش و ارتقا باید به صورت عمومی و قابل دسترسی باشند.

❖ بند ۲: نتایج تمامی ارزیابی‌ها باید به محصلان و کارمندان اطلاع‌رسانی شود.

۳. اصل عدالت در تخصیص منابع:

- منابع پوهنتون، از جمله بورسیه‌ها، تسهیلات آموزشی، پژوهشی و فرصت‌های شغلی، باید به طور برابر بین همه افراد توزیع شود.

❖ بند ۱: هرگونه درخواست برای استفاده از منابع باید بر اساس شایستگی و نیاز ارزیابی شود.

❖ بند ۲: بورسیه‌ها و کمک‌های مالی باید بر اساس معیارهای عینی و بی‌طرفانه اعطا شوند.

۴. اصل احترام به شان انسانی:

➤ تمامی افراد باید در تمام تعاملات خود در پوهنتون به حقوق انسانی و شان فردی دیگران احترام بگذارند.

❖ بند ۱: هرگونه رفتار تحقیرآمیز، نژادپرستانه، جنسی یا بی‌احترامی به کرامت انسانی ممنوع است.

❖ بند ۲: پوهنتون موظف است سازوکارهای رسیدگی به شکایات در خصوص این موارد را فراهم کند.

ماده ۵: وظایف و مسئولیت‌ها

۱. مسئولیت پوهنتون:

➤ پوهنتون موظف است ساختارهای لازم برای اطمینان از اجرای این پالیسی را ایجاد کند.

❖ بند ۱: پوهنتون باید کارگاه‌های آموزشی برای ارتقای آگاهی محصلان، کارمندان و استادان در زمینه انصاف و عدالت برگزار کند.

❖ بند ۲: گزارش‌های سالانه‌ای در خصوص وضعیت انصاف و عدالت در پوهنتون منتشر شود.

۲. مسئولیت محصلان:

➤ محصلان موظف به رعایت اصول انصاف و عدالت در تعاملات با همکلاسی‌ها، استادان و کارمندان هستند.

❖ بند ۱: هرگونه اقدام تبعیض‌آمیز یا ناعادلانه توسط محصلان، باید توسط کمیته‌های مربوطه بررسی و رسیدگی قرار گیرد.

۳. مسئولیت کارمندان و استادان:

➤ استادان و کارمندان وظیفه دارند در تمامی فرایندهای آموزشی و اداری انصاف را رعایت کنند.

❖ بند ۱: استادان موظف به ارزیابی منصفانه محصلان و فراهم کردن فرصت‌های برابر برای تمامی محصلان هستند.

❖ بند ۲: کارمندان اداری موظف به رفتار منصفانه و محترمانه در تعاملات با محصلان و همکاران خود هستند.

ماده ۶: رسیدگی به شکایات

۱. ایجاد کمیته‌های مستقل رسیدگی به شکایات:

- ❖ پوهنتون موظف است کمیته‌های مستقل برای بررسی شکایات و برخورد های بی‌عدالتی یا تبعیض ایجاد کند.
- ❖ بند ۱: کمیته رسیدگی به شکایات باید شامل نمایندگان از محصلان، کارمندان و استادان باشد.
- ❖ بند ۲: تمامی شکایات باید به صورت محرمانه و بی‌طرفانه بررسی شود.

۲. روند رسیدگی به شکایات:

- ❖ بند ۱: فرد شاکی باید شکایت خود را به صورت کتبی به کمیته مربوطه ارائه دهد.
- ❖ بند ۲: کمیته موظف است در مدت زمان مشخصی به شکایت رسیدگی کرده و نتیجه را اعلام کند.
- ❖ بند ۳: در صورت اثبات بی‌عدالتی، اقدامات اصلاحی و جبرانی اتخاذ می‌شود.

ماده ۷: آموزش و توسعه

۱. برگزاری دوره‌های آموزشی:

- ❖ پوهنتون موظف است برنامه‌های آموزشی برای افزایش آگاهی محصلان، کارمندان و استادان درباره اصول انصاف و عدالت برگزار کند.
- ❖ بند ۱: این دوره‌ها باید شامل آموزش در زمینه حقوق انسانی، اخلاق حرفه‌ای و رفتار عادلانه باشد.
- ❖ بند ۲: تمامی اعضای پوهنتون موظف به شرکت در این دوره‌ها هستند.

ماده ۸: تنبیهات و مجازات‌ها

۱. تنبیهات برای نقض پالیسی:

- ❖ بند ۱: هرگونه نقض پالیسی انصاف و عدالت، از جمله تبعیض یا بی‌عدالتی، ممکن است منجر به اخطار، تعلیق یا اخراج از پوهنتون شود.
- ❖ بند ۲: در موارد جدی، موارد به مراجع قانونی ارجاع داده خواهد شد.

ماده ۹: ارزیابی و بازنگری

۱. ارزیابی دوره‌ای:

- ❖ پوهنتون موظف است به صورت دوره‌ای پالیسی انصاف و عدالت را بازنگری و ارزیابی کند.
- ❖ بند ۱: بازخوردهای محصلان، استادان و کارمندان در این ارزیابی‌ها دخیل خواهند بود.
- ❖ بند ۲: تغییرات لازم بر اساس نتایج ارزیابی و بازخوردها اعمال خواهد شد.

ماده ۱۰: ملاحظات پایانی

۱. اجرای پالیسی:

- اجرای این پالیسی برای تمام اعضای پوهنتون اجباری است و هرگونه تخطی از آن عواقب قانونی خواهد داشت.

ماده ۱۱: تصویب پالیسی

این پالیسی طی دوازده ماده از جانب معاونیت امور محصلان ترتیب گردیده و در جلسه نوبتی شورای محترم علمی پوهنتون مطرح و پس از منظوری شورای محترم علمی پوهنتون نافذ و مرعی الاجرا می تمام بخش واحد های پوهنتون باشد

با احترام

عتیق الله عطائی

معاون امور محصلان

ماده دوازدهم: انفاذ پالیسی .

پالیسی هَذَا که دوازده ماده از جانب معاونیت امور محصلان طوری که ترتیب گردیده در در جلسه نمبر پروتوکول (8) مؤرخ ۱۴۰۳ / ۷ / ۳۰ هـ ش مطابق ۱۴۴۶ / ۰۴ / ۱۷ هـ ق شورای محترم علمی پوهنتون هریوا مطرح و مورد تصویب قرار گرفته که تمام واحد ها مکلف به مرعی الاجرا می باشد.

با احترام

شورای علمی پوهنتون

